

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	„ȘTEFAN CEL MARE” Suceava
Facultatea	Istorie și Geografie
Departamentul	Științe Umane și Social-Politice
Domeniul de studii	Istorie
Ciclul de studii	Licență
Programul de studii/calificarea	Istorie / Licențiat în Istorie

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	Limba izvoarelor istorice (slavă)				
Titularul activităților de curs	Lector univ. dr. Mirela Beguni				
Titularul activităților de seminar	Lector univ. dr. Mirela Beguni				
Anul de studiu	III	Semestrul	5	Tipul de evaluare	Colocviu
Regimul disciplinei	Categoría formativă a disciplinei DF – fundamentală; DD – în domeniu, DS – de specialitate, DC - complementară				DS
	Categoría de opționalitate a disciplinei: DO - obligatorie (impusă), DA - opțională (la alegere), DL - facultativă (liber aleasă)				DA

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	Curs	2	Seminar	2	Laborator		Proiect	
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	Curs	28	Seminar	28	Laborator		Proiect	

II Distribuția fondului de timp pe semestru:		ore
II a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe		6
II b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren		6
II c) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri		5
II d) Tutoriat		
III Examinări		2
IV Alte activități (precizați):		

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	17
Total ore pe semestru (Ib+II+III+IV)	75
Numărul de credite	3

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Curriculum	• Nu este cazul
Competențe	• Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului	• Nu este cazul	
Desfășurare aplicații	Seminar	• Nu este cazul
	Laborator	• Nu este cazul
	Proiect	• Nu este cazul

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	Cunoașterea alfabetului chirilic, a particularităților grafice ale slovelor, a gramaticii, a vocabularului minim, în vederea formării deprinderii de descifrare, comentariu și transcriere a textelor scrise în limba slavonă de redacție românească – una din limbile izvoarelor noastre istorice -, diferite din punctul de vedere al graficii, suportului și al conținutului.
Competențe transversale	Posibilitatea de a identifica și a valorifica științific (prin participări la sesiuni, simpozioane științifice și alte manifestări culturale, studii și articole) documentele slavo-române (parte componentă a patrimoniului cultural național), păstrate în muzeele, arhivele și bibliotecile noastre.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	Cunoașterea originii, a evoluției și a particularităților scrierii slavo-române; Stăpânirea alfabetului chirilic, a vocabularului minim, a gramaticii, în vederea formării deprinderii de descifrare, comentariu și transcriere a textelor slavo-române, diferite din punctul de vedere al scrierii, al suportului și al conținutului (pisanii, inscripții tombale, graffiti, colofoane, file din cronici, documente, legende sigilare, inscripții de pe ferecături sau broderii).

8. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Apariția și dezvoltarea limbii slave vechi. Activitatea fraților Constantin Chiril și Metodie, precum și a ucenicilor lor. Alfabetele slave vechi. Redacția românească a limbii slavone. Începuturile și dezvoltarea scrierii slave (ca limbă de cultură) pe teritoriul țării noastre. Cultura românească în perioada medievală. Literatura istorică în limba slavonă (pomelnice, letopisețe, cronici de curte, povestiri istorice).	10	Prelegerea, exemplificări la tablă, comentarii, prezentări Power Point	
Elemente de morfologie. Substantivul, Pronumele, Adjectivul, Numeralul, Verbul și categoriile morfologice ale verbului.	10	Prelegerea, exemplificări la tablă, comentarii, prezentări Power Point	
Tipuri de scriere. Metode de prescurtare în scrierea slavo-română. Semnele diacritice. Semnele de ortografie și punctuație.	8	Prelegerea, exemplificări la tablă, comentarii, prezentări Power Point	

Bibliografie

Marcel Dumitru Ciucă, Științele auxiliare ale istoriei, București, 2008;
 Damian P. Bogdan, Paleografia româno-slavă, București, 1978;
 *** Dicționar al științelor speciale ale istoriei, București, 1985;
 Documente privind Istoria României. Introducere, vol. I-II, București, 1956;
 Nicolae Edroiu, Introducere în științele auxiliare ale istoriei, Cluj-Napoca, 1992.
 Olimpia Guțu, Scrierea chirilică slavo-română. Album de documente, București, 1988;
 Olimpia Mitric, Catalogul manuscriselor slavo-române din Biblioteca Mănăstirii Sucevița, Suceava, 1999;
 Mihai Mitu, Slavona românească. Studii și text, București, 2002;
 I.D. Negrescu, Limba slavă veche, București, 1961;
 Pandele Olteanu și colab., Slava veche și slavona românească, București, 1975;
 Virgil Olteanu, Din istoria și arta cărții. Lexicon, București, 1992;
 Tiberiu Pleter, Ruxandra Lambru, Limba slavă veche. Culegere de texte, ed. A III-a revizuită și adăugită, București, 2008;
 Tiberiu Pleter, Ruxandra Lambru, Elemente de gramatică a limbii slave vechi. Partea I. Morfosintaxa numelui, București, 2008;
 Henri Stahl și Damian P. Bogdan, Manual de paleografie slavo-română, București, 1936;
 Anthony-Emil Tachiaos, Sfinții Chiril și Metodie și culturalizarea slavilor, București, 2002.

Bibliografie minimală
• Damian P. Bogdan, Paleografia româno-slavă, București, 1978; • *** Dicționar al științelor speciale ale istoriei, București, 1985; • Documente privind Istoria României. Introducere, vol. I-II, București, 1956; • Olimpia Guțu, Scrierea chirilică slavo-română, Album de documente, București, 1988; • Pandele Olteanu și colab., Slava veche și slavona românească, București, 1975.

Aplicații (Seminar / laborator / proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
• Prezentarea alfabetului chirilic slav (slovele, valoarea numerică, denumirea, transcrierea în alfabet latin, observații privind pronunțarea). Sistemul fonetic al limbii slave vechi. Inscriptii de pe pietre funerare (Pătrașco voievod și Ștefan cel Mare), Pisaniile bisericilor de la mănăstirile Sf. Ilie și Voroneț (citire, traducere, transcriere, comentariu grafic). Deplasare la Sf. Ilie pentru descifrarea altor inscripții, la fața locului.	6	Prelegerea, aplicații pe planșe, deplasare de documentare	
• Colofonul a doua manuscrise, realizate în scriptoriile mănăstirilor Dragomirna și Sucevița, ferecătura de carte, cronică murală de la Suceava (citire, traducere, comentariu grafic, transcriere parțială).	4	Comentarii, discuții cu privire la textele descifrate	
• Legende de sigilare ale unor peceti din timpul lui Ștefan cel Mare, Letopisețul anonim al Moldovei (prima pagină), Hrisov emis la Suceava, în anul 6917 (1409), în cancelaria domnitorului Alexandru cel Bun (citire, traducere, comentariu grafic, transcriere parțială).	4	Comentarii cu privire la grafia și conținutul textelor descifrate	

Bibliografie
Damian P. Bogdan, Paleografia româno-slavă, București, 1978; *** Dicționar al științelor speciale ale istoriei, București, 1985; Documente privind Istoria României. Introducere, vol. I-II, București, 1956; Olimpia Guțu, Scrierea chirilică slavo-română. Album de documente, București, 1988; Pandele Olteanu și colab. Slava veche și slavona românească, București, 1975; România. Istorie în documente. Album, București, 1992; Henri Sthal și Damian P. Bogdan, Manual de paleografie slavo-română, București, 1936.

Bibliografie minimală
• Damian P. Bogdan, Paleografia româno-slavă, București, 1978; • Olimpia Guțu, Scrierea chirilică slavo-română. Album de documente, București, 1988; • *** România. Istorie în documente. Album, București, 1992; Henri Sthal și Damian P. Bogdan, Manual de paleografie slavo-română, București, 1936.

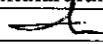
9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

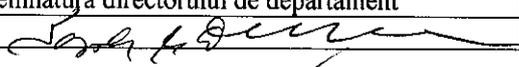
• Cunoașterea limbii slavone , folosită ca limbă de cultură în Țările Române în sec. al XIV-lea-al XVII-lea, este necesară celor angajați în domeniul culturii vechi românești, în valorificarea științifică a izvoarelor istorice .

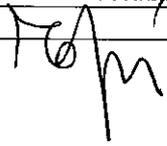
10. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	Cunoașterea aspectelor teoretice privind cultura românească și scrisul în limba slavonă.	Examinare orală	50,00%
Seminar	Stăpânirea alfabetului chirilic, a	Examinare orală, citire,	50,00%

	vocabularului minim, formarea deprinderii de descifrare și transcriere a unor texte în limba slavonă, diferite din punctul de vedere al grafiei, al suportului și al conținutului.	comentariul grafic și transcrierea unor pasaje.	
Laborator			
Proiect			
Standard minim de performanță			
Definirea conceptului de „slavonă românească” ca fenomen de cultură și sublinierea importanței lui în cultura românească. Citirea, transcrierea și interpretarea corectă a unui izvor istoric (paleografic sau epigrafic) în limba slavonă cu un nivel scăzut de dificultate.			

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar
1.09.2019		

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
25.09.2019	

Data aprobării în Consiliul academic	Semnătura decanului
25.09.2019	